

Blogboek deel 2/9

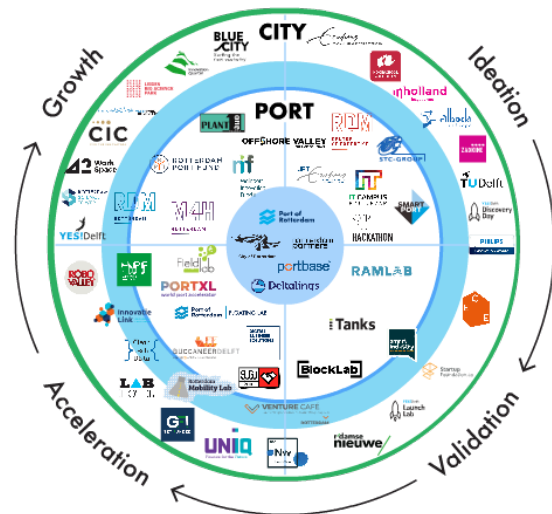
ActieAgenda voor de Technologische Industrie in Zuid-Holland

In de [eerste aflevering](#) van dit Blogboek zagen we dat de Zuid-Hollandse Technologische Industrie (TI) een sleutel in handen heeft voor de transformatie naar een toekomst- en crisisbestendige de Nederlandse economie. Door innovatie creëert de TI groei en banen en lost het maatschappelijke uitdagingen op. Maar wat is innovatie en wat zijn kritische succesfactoren voor innovatie die de wereld echt verandert? Welke kansen voor doorbraakinnovatie ziet u in Zuid-Holland?

Innoveren: succes door slimme snelle synergie

Dorp

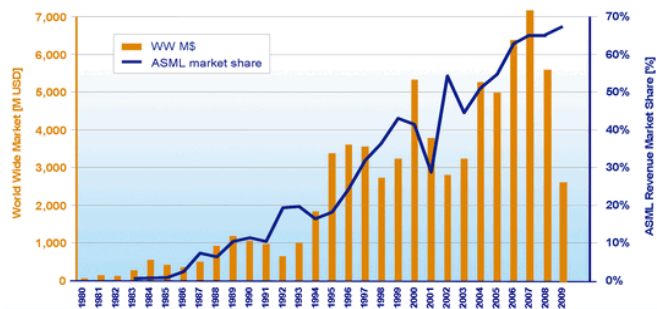
Innovatie is *het op de markt brengen* van een product of dienst die nieuw is of op een vernieuwende manier tot stand is gebracht. Innoveren is dus meer dan uitvinden, onderzoeken of ontwikkelen. De essentiële stap is dat die vernieuwing *op de markt wordt gebracht*. Conclusie: alleen bedrijven innoveren. Maar, geen bedrijf kan dat alleen. Een bedrijf heeft klanten nodig, toeleveranciers, personeel en dus scholen. En voor grote vernieuwingen ook kennisinstellingen, overheden, juristen en andere diensten. *It takes a village to raise a child*, luidt een Afrikaans spreekwoord. Op dezelfde manier is een 'dorp' nodig om succesvol te innoveren: een [innovatie-ecosysteem](#). Allerlei partijen spelen daarin een rol, zie figuur. Innoveren is samenwerken.

[Schets van Rotterdamse innovatie-ecosysteem](#)

Snel

Bij succesvol innoveren gaat het niet (!) om het ontwikkelen van iets unieks. Wat wij kunnen, kan men elders ook. Het gaat ook niet (!) om het ontwikkelen van het beste product: het betere is de vijand van het goede. Essentieel is dat je *als eerste op de markt bent*. [Steeds vaker geldt 'The winner takes it all'](#). Kijk naar ASML. Door nieuwe producten als eerste bij de klant neer te zetten en pas daar te optimaliseren, heeft het nu een marktaandeel van ruim 80 procent sinds de start in 1984 (0,5 procent). ASML kon snel innoveren door samen te werken met het sterke Nederlands ecosysteem: kleine en grote bedrijven en kennisinstellingen. Een goed getimed innovatiekrediet van het Ministerie van Economische Zaken hielp het geheel op gang.

Marktaandeel ASML in lithografiesystemen van 1984 tot 2009

Dus: voor succesvolle doorbraakinnovatie is snelle toegang tot kennis en hoogwaardige partners en toeleveranciers, groot en klein. En: doorbraakinnovaties komen tot stand door de [combinatie van meerdere technologieën](#). Niet alleen hardware, [software is een essentieel onderdeel](#) voor de werking van het product, én om gegevens op afstand te kunnen verzamelen en op basis daarvan nieuwe diensten te ontwikkelen. Zoals [predictive maintenance](#), en *pay-per-use*. Dit alles met voldoende aandacht voor digitale weerbaarheid (*cyber security*).

Kansen

Maar het begint allemaal met ondernemerschap: kansen zien, tegenslagen overwinnen en volhouden. Een Zuid-Hollands voorbeeld daarvan is Alexander van der Lely, die het familiebedrijf Lely Industries ombouwde van een regionaal mechanisatiebedrijf tot wereldleider in robots voor de melkveehouderij, wat de laatste jaren tot groeicijfers in de dubbele digits leidde. Ondernemers met lef en ambitie, die vanaf het begin de grootste wilden worden en flink investeerden in R&D. Klein begonnen en inmiddels wereldleider en trekker van een nieuwe waardeketen.

In Zuid-Holland zien we tal van kansen voor zulke nieuwe waardeketens. Bijvoorbeeld corona-ongevoelige robotica in de tuinbouw, inherent cyberveilige quantum-internet en laser-satelliet-communicatie, hybride aandrijving van vliegtuigen, betere diagnose door beeldintegratie. Alle kennis en kunde is beschikbaar, inclusief een stevig netwerk van toeleveranciers in of nabij Zuid-Holland. Maar vinden we de ondernemers die het aandurven? Haken de partners in de regio aan, is ons netwerk sterk genoeg en snel genoeg bereikbaar? Krijgen we financiering snel genoeg rond? En houden we vol? Tussen idee en eerste winst zit zomaar 10 jaar.

Voor welke waardeketens ziet u kansen? Welke waardeketen is voor u interessant? Laat het weten in de linkedingroep of aan een van de leden van de taskforce of het projectteam.

Taskforce Technologische Industrie

Martin van Gogh, vicevoorzitter EBZ, CEO Batenburg
André Boer, voorzitter HI, CEO Krohne
Maarten Schippers, bestuurslid HI, CEO Airbus DS
Jan van der Wel, lid EBZ, CEO Technolution
Arnaud de Jong, Directeur Industrie, TNO

Projectteam ActieAgenda

Anton Duisterwinkel, PL, InnovationQuarter
Linco Nieuwenhuizen, secretaris EBZ
Onno Ponfoort, hoofdonderzoeker Berenschot
Jan-Jacob Vogelaar, InnovationQuarter
Peter van Arkel & Luddo Oh, Berenschot

[KPN](#), [TU Delft](#) en [TNO](#) werken aan het eerste Quantum-internet in de wereld, tussen Delft en Den Haag. Dit biedt inherent veilige communicatie en waarborging van de privacy. Foto: TU Delft.

[RAMLAB](#), Rotterdam, maakt als eerste de WAAM-technologie voor snel 3D-metaal printen geschikt voor commercieel gebruik. RAMLAB is een fieldlab in Rotterdam waarin bedrijven en TU Delft samenwerken, gefinancierd door Havenbedrijf en gemeente Rotterdam.

[Lely Industries](#), Maassluis, groeit meer dan 20 procent per jaar door radicale vernieuwing in melkveehouderij zoals melk- en voederrobots en datasystemen. Lely loopt voorop in automatische melkverwerking.

